

Stručný opis proces overovania

GHG a schéma EÚ ETS:

V priestore EU je proces obchodovania s emisnými kvótami určený základnou smernicou 2003/87/ES. Prevádzkam, ktoré sú v tejto schéme zaradené (dobrovoľne alebo povinne), sú určité množstvá emisných kvót prideľované bezodplatne (alokácia).

V prípade, že prevádzka vyprodukuje menšie množstvo emisií skleníkových plynov ako je jej alokácia, môže takto ušetrené emisie CO₂ (emisné kvóty) ponúknuť inej spoločnosti na predaj a zlepšiť, v prípade nákupu zhoršiť, svoju vlastnú finančnú situáciu. Na základe tohto princípu sú teda prevádzkovatelia motivovaní znižovať skutočne emitované množstvá skleníkových plynov (GHG).

Legislatívny rámec EU a SR

Na Slovensku problematiku emisií skleníkových plynov rieši zákon NR SR č. 414/2012 Z.z. o obchodovaní s emisnými kvótami a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a predpisov, ktorý implementuje a zároveň sa odkazuje na Vykonávacie nariadenia komisie (EÚ) č. 2018/2067 o overovaní správ o emisiách, správ o tonokilometroch a akreditácií overovateľov podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2003/87/ES a Vykonávacie nariadenie komisie (EÚ) č. 2018/2066 o monitorovaní a nahlasovaní emisií skleníkových plynov podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES. V prípade overovania výšky bezodplatnej alokácie na 4.obchodovateľné obdobie (roky 2021 – 2030), alebo jej zmien sa legislatívne predpisy SR odvolávajú na nasledovné nariadenia EÚ:

- Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2019/331, ktorým sa ustanovujú prechodné pravidlá harmonizácie bezodplatného prideľovania emisných kvót podľa článku 10a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES, platné v celej Únii;
- Delegované Rozhodnutie Komisie (EÚ), 2019/708, ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES, pokiaľ ide o určenie zoznamu odvetví a pododvetví, ktoré sa v období rokov 2021 až 2030 považujú za odvetvia a pododvetvia s rizikom úniku uhlíka

Akreditované overovanie

Akreditované overovanie správ o dosiahnutých úrovniach činností, žiadostí o zmenu bezodplatne pridelených emisných kvót, resp. žiadosti o bezodplatné pridelenie emisných kvót a správ o ročných emisiách skleníkových plynov, podľa požiadaviek noriem EN ISO 14064 a 14 065, vykonávajú podľa vyššie uvedeného zákona a nariadení, akreditovaní overovatelia. Ich úlohou je skontrolovať = overiť správnosť údajov poskytnutých prevádzkovateľom v ročnej správy alebo žiadosti a vydať výrok o overení (správu, ktorá je výsledkom overovacieho procesu) so záverom, že správa a údaje v nej predložené prevádzkovateľom sú overené, overené s pripomienkami alebo neoverené.

Overovateľ tieto akreditované činnosti vykonáva v súlade s vlastnými schválenými internými predpismi. Naša spoločnosť vykonáva overovania údajov o skleníkových plynov v rozsahu podľa udelenej akreditácie. Rozsah našich akreditovaných činností nájdete: <http://www.arpenviro.sk/sklenikove-plyny>

Proces overovania

Proces overovania má nasledovné fázy:

- Príprava overovania
- Začiatok procesu overovania
- Overenie údajov poskytnutých prevádzkovateľom
- Preskúmanie a vydanie vyhlásenia o overení

Príprava overovania

V tejto fáze overovania sa preskúmavajú informácie získané od potencionálneho klienta (prevádzky či prevádzkovateľa), určenie možnosť rizika porušenia nestrannosti, rozhoduje sa, či má spoločnosť technické a personálne možnosti na uskutočnenie úspešného procesu overovania. V prípade splnenia týchto podmienok sa pripravuje zmluva o overení, ktorá zahŕňa aj povinnosti objednávateľa vybrané ustanovenia v zmysle Nariadení EU. Následne je vymenovaný vedúci overovacieho tímu a nezávislý revízor.

Začiatok procesu overenia

Na začiatku overovacieho procesu sú menovaní ostatní členovia overovacieho tímu, ktorý sú oboznámení so svojou úlohou a funkciou v procese overovania. Prevádzkovateľovi je poskytnutá možnosť vzniesť námietku voči ľubovoľnému členovi overovacieho tímu. Následne prebieha príprava overovania, sú dožiadané potrebné podklady pre výkon overovania.

Overenie údajov poskytnutých prevádzkovateľom

Overovateľ posudzuje správu o skleníkových plynov predloženú klientom, kontroluje zdrojové dáta, na základe ktorých prevádzkovateľ vypracoval svoju správu, vykonáva vlastný kontrolný výpočet na potvrdenie správnosti výsledku predloženej správy. Overovateľ berie do úvahy aj preskúmanie informácií a iných skutočností neuvedených v správe, ale majúcich vplyv na presnosť alebo úplnosť poskytnutých podkladov. Overenie vykonáva na základe interných pracovných postupov, súlade s nariadeniami EU a platných zákonov.

Preskúmanie a vydanie vyhlásenia o overení

Spôsobilý pracovník, ktorý nie je členom overovacieho tímu (článok 25 vykonávacieho nariadenia 2018/2067) – nezávislý revízor) potvrdzuje, že všetky overovacie činnosti boli ukončené, vyvodzuje záver, či výrok o skleníkových plynach neobsahuje vecnú nezrovnalosť a či overovacie činnosti dosiahli stupeň istoty dohodnutý na začiatku procesu overovania v súlade s pokynmi na overenie. Až po jeho preskúmaní kompletnej internej dokumentácie a odsúhlasení výroku overovateľa, môže byť správa o overení vydaná.

Skutočnosti zistené po vydaní vyhlásenia o overení

Ak sa po vydaní vyhlásenia o overení objavia nové skutočnosti, ktoré toto vyhlásenie môžu vecne ovplyvniť, je uvedená skutočnosť oznámená overovateľovi, ktorý musí zvážiť, či je potrebné zopakovať celý proces overovania, o čom musí byť neodkladne informovaný aj prevádzkovateľ, ktorého sa overenie týkalo. V každom prípade musí overovať vykonať vhodné opatrenia v zmysle interných pracovných postupov spoločnosti.

Sťažnosti, odvolania a zistenia

Súčasťou procesu overovania môžu byť aj sťažnosti, odvolania či iné zistenia (napr. skutočnosti zistené po overení). Naša spoločnosť má vypracované postupy, ako takúto situáciu riešiť. Tieto postupy sú konkrétnejšie uvedené: http://www.arpenviro.sk/files/download/podanie_staznosti_01.pdf

Zjednodušená schéma postupu overovania:

Zjednodušený postup overovania, ktoré prostredníctvom oddelenia skleníkových plynov zaisťuje naša spoločnosť, je uvedený v nasledovnej schéme:

